

စုတိတ်ဟ်လာ ကိုနိုန် ၂၀၂၅နိုန် အဂီၢ် လိာ်မံၤဖျါအဝီၢ်သြဲတဖၣ်

Allocation: (တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤကျိၣ်စ့)

ကျိၣ်စ့နိုန်ဂံၢ်ထဲအံၤထဲန့ၢ်လၢဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်ပညိၣ်လီၤလီၤဆီဆီတခါအဂီၢ်.

Appropriation (စ့လီၤဆီလၢတၢ်ကသုအီၤအဂီၢ်)

စ့နိုန်ဂံၢ်တခါလၢစ့တိတ်ဟ်အပူၤလၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးလၢတၢ်စူးကါအီၤအဂီၢ်.

Authorized Headcount (တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးလၢတၢ်မၤပုၤပုၤမၤတၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ်စ့ရီၤ)

ကိုကိုရဲၣ်မၤပုၤပုၤမၤတၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ်လၢတၢ်မၤအိးထီၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်မၤပုၤ ပုၤမၤတၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ်တကတီၢ်တၢ်တၢ်ဂၤလၢတနီၣ်တီၢ်ပုၤန့ၣ် ကအိၣ်ဝဲအကလၢကလၢဒီးသးသးလၢတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးလၢတၢ်မၤပုၤပုၤမၤတၢ်ဖဲနီၣ်ဂံၢ်စ့ရီၤ မ့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးလၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤမူဒါတဖၣ်, တၢ်ဒီးလၢပုၤမၤတၢ်ဖဲအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤကျိၣ်ကွၢ် ဒီး တၢ်ဂၤဂၤတဖၣ် အဖဲခိၣ်န့ၢ်လီၤ.

Attrition (တၢ်မၤစ့လီၤပုၤမၤတၢ်ဖဲ)

တၢ်မၤစ့လီၤပုၤမၤတၢ်ဖဲအန့ၢ်လၢ payroll (ပုၤပုၤဆုၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖဲဘူးလဲ) ခီဖျိ ပုၤမၤတၢ်ဖဲဟးထီၣ်ကွၢ်လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, တၢ်အိၣ်ဘူးလၢ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ, သးသမူစူးကွၢ်အသးတဖၣ် ဒီး တၢ်ဆီတလဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလီၤကျိၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

Average Daily Membership (ADM) (ကရၢဖဲနီၣ်ဂံၢ်လၢတန့ၢ်ဘၣ်တန့ၢ်)

ADM မ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ်အကူၢ်တခါလၢအဘၣ်ဘးဒီးကိုနိုန် ဖဲကိုဖဲတကါဆဲးလီၤမံၤလၢကိုကိုရဲၣ်အပူၤလၢ တၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤလီၤ ဆီဆီတခါအပူၤန့ၣ်လီၤ. ADM တမ့ၢ်တၢ်တမၤယီၤဒီး ကိုဖဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်ဘၣ်. (ကွၢ်ကိုဖဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤန့ၣ်တက့ၢ်.) ကီၢ်စဲၣ် စူးကါကိုကိုရဲၣ် ADM လၢကဆၢတၢ်ဟ်လီၤကျိၣ်စ့လၢကိုအဂီၢ်လီၤ.

Benefits (တၢ်မၤစ့လီၤပုၤမၤတၢ်ဖဲအတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ပၤ)

တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ် FICA, ကီၢ်စဲၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖဲအိၣ်ဘူးလၢတၢ်မၤ, ပုၤမၤတၢ်ဖဲတဖၣ်အဘူးအလဲ, အံၤဂျူရဲၣ် ဒီး ကျိၣ်စ့တဖၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဘူးဆီဆီလၢတၢ်မၤပူၤအဂီၢ်.

Board of Education (ပုၤပုၤဆုၢ်ကိၢ်မံးတံၢ်ခိၣ်ကျါ)

ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဃုထၢအီၤလၢပုၤလီၢ်ကဝီၤဖဲ, ညီၣ်မ့ၢ်ဝဲ သၢဂၤဒီးန့ၢ်ဂၤအဘၣ်စၢၤ, လၢအဟ်လီၤဖိလဲစံၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဘးဒီး ကျိၣ်စ့ဂီၢ်, ပုၤမၤတၢ်ဖဲဂီၢ်, ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖဲဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိုပုၤပုၤဆုၢ်ကိၢ်မံးတံၢ်ခိၣ်ကျါဟ့ၣ်လီၤစၢၤကိးတၢ်န့ၣ်ကျါလၢ ကိုကိုရဲၣ်, လၢအကဒီးလဲ ဒီးထူးထီၣ်ကွၢ် superintendent(ကိုပုၤပုၤဆုၢ်ကိၢ်မံးတံၢ်ခိၣ်ကျါ) ဒီးဟ်ဂၢ်ဟ်ကျါကိုစ့တိတ်ဟ် ဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖဲလိာ်ဃံးဃာ်ဃုာ်ဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖဲကရၢန့ၣ်လီၤ.

Budget (ကိုစ့တိတ်ဟ်)

စ့တိတ်ကျါတခါလၢကိုကိုရဲၣ်ကဖဲးတၢ်မၤတၢ်ဒီး တၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢစၢၤ, တၢ်ဆုၢ်ခီဃီကျိၣ်စ့တဖၣ်, ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢမုၢ်လၢဟ်ဝဲ ဒီး ကျိၣ်စ့ဂၤလၢမုၢ်လၢဝဲတဖၣ် ဒီး တၢ်စူးကါစ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Capital Projects and Building Construction Fund (စ့မိၢ်ပုၤလၢဖရိကွဲးတဖၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘိထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂီၢ်)

စရိတဖၣ်လၢဘၣ်ဘးဒီး စ့တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် လၢကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢ တၢ်ပုၤတၢ်ဖဲတၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘိထီၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢကိုကိုရဲၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးအိၣ်ထီၣ်ကျိၣ်စ့အဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲခွဲးလၢ တၢ်ဟံးန့ၢ်ကမျါတၢ်ဘၣ်သးစ့မိၢ်ပုၤတခါလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဖရိကွဲးတဖၣ်အဂီၢ် (capital projects referendum) မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံးန့ၢ်ကမျါတၢ်ဘၣ်သးတၢ်ထၢအီၤထီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဂီၢ် (bond referendum) တခါန့ၣ်လီၤ.

Collective Bargaining (တၢ်တၢ်ပိၣ်တဲကျါတၢ်လၢပုၤမၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤလိာ်ဃံးဃာ်အဂီၢ်)

တၢ်မၤကျိၣ်ကွၢ်တခါလၢတၢ်ကဒါလီၤပုၤမၤတၢ်ဖဲအလိာ်ဃံးဃာ်တခါလၢ ကိုကိုရဲၣ်ဒီး အပူၤမၤတၢ်ဖဲတၢ်ကရိကရိတဖၣ်/ပုၤ မၤတၢ်ဖဲကရၢတဖၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

Community Service Fund (ပုတေတၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစ့မိၢ်ပုၤ)

စရိတဖၣ်လၢဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်လၢဟ့ၣ်လီၤ တၢ်လိာ်ကွဲးဒုးဆူၣ်ထီၣ်ဂံၢ်ဘၣ်, တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဆူ ကျၢၢ်လၢအတမ့ၢ်ကိဖိတဖၣ်, ပုၤနီၣ်ဒိၣ် မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်ဆိးကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ ဒ်သိးလိာ်သးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Cost-of-Living Adjustment (COLA) (တၢ်မၤဘၣ်လိာ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်မ့တၢ်လၢာ်)

တၢ်မၤအိၣ်ထီၣ်ကျိၣ်စ့တခါလၢကိတဖၣ်အဂီၢ်လၢ ကိၢ်စဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၢ်စၢဖိၣ်ပဒိၣ်ဒ်သိးကဟ့ၣ်လီၤကျိၣ်စ့လၢတၢ်ပုၤကလံၤအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်.

District Leadership (ကိၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ခိၣ်န့ၢ်)

ပုၤပၤဆူကိၢ်ခိၣ်ကျိၣ် (Superintendent), ခိၣ်န့ၢ်ပုၤပၤဆူတၢ်ကရူၢ် (Executive Leadership Team) ဒီး ကိၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ဝဲၤကျိၣ်ခိၣ်န့ၢ်ပုၤပၤဆူတၢ်တဖၣ်.

Debt Service Fund (တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤဒုၣ်ကမၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစ့မိၢ်ပုၤ)

စရိတဖၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်ကုၤဒုၣ်ကမၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစ့မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးဒီး general obligation bond, စ့အံၣ်တဖၣ် ဒီး တၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢစ့ၤလၢဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိလိာ်ဟံၤလီၤစ့အံၣ်အံၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲၣ်လၢ ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖးဖိအတၢ်ဟံၤဂၢၢ်ဟံၤကျိၣ်လၢတၢ်သူအိၣ်ထီၣ်ကျိၣ်စ့အဂီၢ် (bond issues) တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Deficit Spending (တၢ်စူးကါကျိၣ်စ့အါန့ၢ်စ့ဟဲၣ်န့ၢ်)

တၢ်စူးကါကျိၣ်စ့လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တခါအပူၤလၢအါန့ၢ်စ့ဟဲၣ်န့ၢ်, ဘၣ်တၢ်ကိးစ့ၢ်ကိးအီၤလၢ စ့တလၢတပုၤ မ့တမ့ၢ် စ့တၢ်ဟံၤတလၢတပုၤန့ၣ်လီၤ.

English Learner (EL) (ပုၤမၤလိအဲကလံးကျိၣ်)

ကိၢ်ဖိတဖၣ်လၢအဟံၣ်ကျိၣ်တမ့ၢ်အဲကလံးကျိၣ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးယၢ်ကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲလၢကဒီးန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤ.

Enrollment (တၢ်ဆဲးလိမံၤ)

စရိတခါလၢအဘၣ်ဃးဒီး ကိၢ်ဖိတဖၣ်ဆဲးလိမံၤလၢကိၢ် ဒီးကိၢ်ကီၢ်ရဲၣ်တဖျၢၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်လၢတၢ်ဟံၤပနီၣ်မုၢ်န့ၢ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၢ်ဖိတဖၣ်လၢအဆဲးလိမံၤဆိဆိလၢကိၢ်ပုၤလၢတနီၣ်တၢ်ပုၤအနီၣ်ဂီၢ်န့ၣ် ညိၣ်မုၢ်တၢ်လၢအါန့ၢ် average daily membership (ADM) (ကိၢ်ဖိထီၣ်ကိၢ်တနီၣ်ဘၣ်တနီၣ်အနီၣ်ဂီၢ်) ခိၣ်ပျဲၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ကိၢ်ဖိဆိတလဲကိၢ် မ့တမ့ၢ် ဃုထၢကူၣ်သ့တၢ်ဃုထၢဂုၤဂၤအယံၣ်န့ၣ်လီၤ.

Equipment and Facility Maintenance (တၢ်ပီးတၢ်လိဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၢ်တၢ်သူၣ်ထီၣ်)

တၢ်ဘီၣ်ဂုၤထီၣ် တၢ်ဟံၤပတုၢ်သိလ့ၣ်လီၤ ဒီး သိလ့ၣ်လဲၤကျဲၤတဖၣ်, တၢ်ဘီၣ်မၤဂုၤထီၣ် အိၣ်လဲၤတြိၣ်ကၢၣ် ဒီးမဲခဲန့ၣ်ကၢၣ် တၢ်လၢ တရံးသး, ဆူၣ်ချ့ဒီး တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်သိၣ်တၢ်သိအတၢ်တလၢတပုၤတဖၣ်, တၢ်ဖူကသံၣ်, ဆိတလဲတီၤဒါး တၢ်ပီးတၢ်လိ, ဝုၢ်တၢ်သမံသမိးကွၢ်တၢ်တဖၣ် ဒီးပုၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤပီးလိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Expenditures Per Pupil (ကိၢ်ဖိတဂၢတၢ်သူတၢ်စ့)

စ့နီၣ်ဂံၢ်လၢဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဖိခိၣ် လၢကိၢ်ကီၢ်ရဲၣ် မ့တမ့ၢ် ကိၢ်စဲၣ်ဟ့ၣ်လီၤစ့ခိၣ်ဖိတဖၣ် လၢအမၤလိတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အနီၣ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

Federal Programs (ကိၢ်စၢဖိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ)

စ့ဟဲၣ်န့ၢ်လၢ ကိၢ်စၢဖိၣ်ပဒိၣ်ဒ်သိးအကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤကျိၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် Title (I-X) ဒီး ကူၣ်သ့လိၤဆိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Fiscal Cliff (ကျိၣ်စ့တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်)

ကျိၣ်စ့အတၢ်တပုၤသိးလိာ်သးဖးဒိၣ်တခါလၢ စ့ဟဲၣ်န့ၢ်ဒီး တၢ်ဖိးတၢ်မၤမ့ဒါလၢပဘၣ်မၤအီၤတဖၣ်, ဒုးအိၣ်ထီၣ်စ့တီၢ်ဟံၤတၢ်တလၢတလိၣ် ဖဲလၢတၢ်မၤဘၣ်လိာ်ကွၢ်တၢ်တဖၣ်တအိၣ်အဆၢကတီၢ်.

Fiscal Year (FY) (စ့တီၢ်ဟံၤလၢကိၢ်န့ၣ်တီၢ်ပုၤ)

တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတနီၣ်တီၢ်ပုၤ စးထီၣ် လၢယုၤလဲၤ ဘသီ ဒီး ကတၢ်ဖဲ လၢခဲတနီၣ် လၢယုၤ ၃၀ သီန့ၣ်လီၤ. FY25 အိၣ်ပ ညိၣ်မုၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်စးထီၣ် လၢယုၤလဲၤ ဘသီ, ၂၀၂၄ နီၣ် တုၤ လၢယုၤ ၃၀သီ, ၂၀၂၅နီၣ်န့ၣ်လီၤ.

Food Service Fund (တၢ်အိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစ့မိၢ်ပုၤ)

စရိတဖၣ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤစ့ဟဲၣ်န့ၢ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢစ့ၤတဖၣ်.

Fund Balance (ကိုစုအိတ်တင်)

တဘျီတခိတ်ဘဉ်တင်သည့်ညါစွဲကီးအိဒ်အမုၢ် စွဲဟ်ကိတဖၣ်, ကိစုအိတ်တင် ပၣ်ဃုာ် စုစရိတဖၣ်လၢအဘဉ် တၢ်ဟ်ကိတဖၣ်အိ လၢကိကိရၣ်စုတိတ်ကျါအပူၤ လၢဟ့ၣ်လိကျိၣ်စုတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢ တၢ်လၢာ်ဆူညါတဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်မၤဘဉ်လိာ်ကၤတၢ်လၢတၢ်မၤ ဆူညါလၢတကဲထီၣ်ထီၣ်တဖၣ် ဒီး ဟ့ၣ်လိကျိၣ်စုတၢ်ဆိၣ်ထွဲဆူတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ပညိၣ်ဂုၤဂၤအဂီၢ်ဒ်အမုၢ် တၢ်ဘျီလိကျိၣ်စု ဒီး တၢ်ပၤဆူတၢ်မၤလၢအိၣ်ဒ်တၢ်လိာ်ဘဉ်ယိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

Full-time Equivalent (FTE) (တၢ်ထဲသိးလိာ်သးလၢပုၤမၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ပုၤပုၤ)

တၢ်ထီၣ်ဒ်ဒုးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢအမၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ပုၤပုၤဖဲတၢ်ကရၢကရိတခါဂုၤတခါဂုၤအပူၤအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒုးခဲလၢာ်.

Fund Accounting (ကျိၣ်စုဂ့ၢ်ဝိစရိ)

ကိကိရၣ်စုမိၢ်ပုၤအကလၢာ်ကလၢာ်ဒီးတၢ်မၤကျိၣ်ကွၢ်တဖၣ်လၢဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢ မံၣ်နံၣ်စိထံၣ်ကူၣ်သ့ဝဲကျိၣ် (Minnesota Department of Education) ဒီး ပဒိၣ်ပုၤပၤဆူစုစရိကမံးတၢ်ခိတ်ကျါ (Governmental Accounting Standards Board (GASB)) န့ၣ်လီၤ.

General Fund (ကျိၣ်စုတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢ ခုၣ်တၢ်တခါတၢ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်)

အါဒ်တၢ်တက့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ် ကိတၢ်ဖဲတၢ်မၤအစုမိၢ်ပုၤခဲလၢာ်အကျါအအါလၢကတၢ်တခါန့ၣ်လီၤ. စရိတဖၣ်လၢအဘဉ်ဃး ဒီး ကျိၣ်စုတၢ်တၢ်စၢၤမၤစၢၤခဲလၢာ် လၢတပုၣ်ဃုာ် တၢ်လိာ်ဘဉ်လၢဘဉ်ဂံၢ်ဒုးအိၣ်လၢစုမိၢ်ပုၤအဂုၤဂၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ် ပၣ်ဃုာ် တၢ်ဝဲစိတ်တၢ်ဆူ ဒီး စုမိၢ်ပုၤ လၢတၢ်လၢာ်ကတၢ်အဂီၢ်, လၢညါန့ၣ်တၢ်ဖၢန့ၣ်ဒုးအိၣ်လၢ စုမိၢ်ပုၤဂုၤဂၤလိလိဆိဆိ တခါအပူၤ န့ၣ်လီၤ.

Individualized Education Program (IEP) (နီၣ်တဂၤစုၣ်စုကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါ)

တၢ်တိတ်ကျါတခါလၢဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လိလိဆိဆိလၢကိဖိတဂၤအဂီၢ်လၢအဟ်ဖျါထီၣ် ကိဖိလိာ်ဘဉ်တၢ်မၤန့ၣ် လၢအတၢ်ဖဲလိမၤဒီးအတီၢ်ပူၤ ဒီးလိာ်ဘဉ်တၢ်တၢ်စၢၤမၤစၢၤခဲလၢာ်လိလိဆိဆိမၤန့ၣ်တဖၣ် လၢအဒိးသန့ထီၣ်အသးလၢ ကိဖိ အတၢ်သတၢ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လၢအမၤဝဲသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိဖိတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီး IEPs န့ၣ် အိၣ်စုၢ်ကိးတၢ်ခဲးတၢ်ယၢ်လၢ တလိာ်ဒီးစးဘဉ်တၢ်သိကွၢ်တဖၣ်ဘဉ် မ့တမ့ၢ် ကြါးဝဲဘဉ်ဝဲဒီး တၢ်မၤဃုာ်မၤဖဲလိာ်တဖၣ်, ဒ်အမုၢ် တၢ်ဒီးစးတခါလၢ အိၣ်ဒီးပုၤမံာ်တထံၣ်တၢ်အလိာ်န့ၣ်လီၤ.

Lane Change (တၢ်မၤဘူးလဲအကျါပတီၢ်ဆိတလဲသး)

ကိပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးလဲးစုၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကဒိးန့ၣ်အါထီၣ်ဘူးလဲ ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ ပတီၢ်တခါဘဉ်တခါ, ဒ်အမုၢ်, မးစထၢၣ်ဒိၣ်ကရိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အဝဲအိၣ်ဘဉ်တၢ်ကိးအိၣ်လၢ lane change န့ၣ်လီၤ.

Mandated Costs (ကျိၣ်စုတၢ်လၢာ်လၢတၢ်သ့အိၣ်သ့တဖၣ်)

ကျိၣ်စုလၢတၢ်ကသ့အိၣ်လၢကိကိရၣ်စုအဂီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်ပနီၣ် မ့ၢ်လၢ ကိစၢၤဖိၣ် မ့တမ့ၢ် ကိစဲၣ်တၢ်ဘျီသဲးစး, ကိစိတ်ကျိၣ် တၢ်ဟ်လိတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်, တၢ်ပၤဆူတၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ထီၣ်တၢ်ဒုးအဂုၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

Personnel Costs (တၢ်လၢာ်တဖၣ်လၢပုၤတဂၤစုၣ်စုအဂီၢ်)

တၢ်လၢာ်ခဲလၢာ်လၢအဘဉ်ထွဲလိာ်သးဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢာ်အဘူးအလဲ, လါလဲ ဒီး တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်အိၣ်မုၢ်အိၣ်ပၤ (benefit)တဖၣ်အဂီၢ်.

Purchased and Contracted Services (တၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါတဖၣ်လၢဘဉ်တၢ်ပုၤအိၣ်ဒီး တၢ်မၤသကိး တၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိာ်ဃံးဃာ်)

တၢ်မၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါတဖၣ်လၢဘဉ်တၢ်ပုၤအိၣ်လၢကိကိရၣ်စုအချၢဒ်အမုၢ် တၢ်စဲကျိးလိာ်လိာ်တၢ်လၢာ်ဘဉ်လၢာ်စုၤ တဖၣ်, လိာ်စဲတၢ်လၢာ်ဘဉ်လၢာ်စုၤတဖၣ်, တၢ်ဆူလိာ်ပရၢပစၢၤတၢ်လၢာ်ဘဉ်လၢာ်စုၤ, ပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်လဲတၢ်က့ၢ်, တၢ်မၤဂ့ၢ်ဒိၣ် ထီၣ်ကိပုၤမၤတၢ်ဖိကိစိတ်တၢ်လၢာ်ဘဉ်လၢာ်စုၤ, ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်တဖၣ်, ကိဖိတၢ်လဲတၢ်က့ၢ်တၢ်ဟးမၤလဲ တၢ်လၢကိချါ, တၢ်ဘျီမၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ပိးတၢ်လိ, ဒီး တၢ်အဂုၤဂၤန့ၣ်လီၤ.

Reserves (တၢ်ဟ်ကိတဖၣ်)

မ့ၢ်စုၢ်ကိးတၢ်တမံလၢအဘဉ်ထွဲဒီး စုတၢ်ပုၤသိးလိာ်သး(Fund Balance), ဒီးမ့ၢ်စုတဖၣ်လၢဘဉ်တၢ်ဟ်အိၣ် ကိကိရၣ်စု စုတၢ်ဟ် အပူၤဒ်သိးအကမၤစၢၤခဲလၢာ်ဆူညါတၢ်လၢာ်တဖၣ်, တၢ်မၤဘဉ်လိာ်ခါဆူညါတၢ်တကဲထီၣ်ကဲထီၣ်တဖၣ် ဒီးဆိၣ် ထွဲမၤစၢၤစုမိၢ်ပုၤလၢ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ပညိၣ်ဂုၤဂၤဒ်အမုၢ် တၢ်ဘျီလိကျိၣ်စုတဖၣ်ဒီး တၢ်ပၤဆူတၢ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘဉ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

Return on Investment (ROI) (တက်ကဲထိပ်လိပ်ထိပ်လါတက်ကျါလီတက်အဖီခိပ်)

တက်ထိပ်တက်ဒူးတခါလါဘက်တစူးကါအီလါကကွါသမံသမိးကါ တက်ကျါလီစုလါအတမလက်ဂါကျိပ်စ ဒီးအဘျူးအဖိပ်အိပ်ဝဲလီတီလီဆဲးတခါန့လီ. ROI ကျးစးဒ်သိးကထိပ်ဒူးတက်ကျါလီကျိပ်စအတက်ကဲထိပ်လိပ်ထိပ်နိပ်ဂါခဲလက်, လါအ ဘက်ထွဲလီသးလါ တက်ကျါလီစုအတက်လက်န့လီ.

School Leadership (ကွိခိပ်န့)

ကွိတက်သ့နီထိပ် ကွိခိပ် ဒီး ပုပုဆုရဲကျဲတက်မလိမိပုာ် လံာ်ညိပ်သိပ်ဒိပ်

Shortfall (ကျိပ်စုတလါတပဲ)

တက်ဟ့နီလီစုတလါတပဲ, လိပ်အါထိပ်စုမိပုာ်တဖန် မုတမုာ် တက်အစါအိပ်ထိပ်လါ တက်တလါတလိပ်တခါအပူ.

Special Education (ကုန်သုလီအီ)

တက်ရဲတက်ကျဲတခါလါ အဒူးန့ဟ်ဖျါထိပ်ဒီးမလါပုဲကွိမိတဖန်အတက်ကွန်ဘက်ကွန်သုအတက်လိပ်ဘက်တဖန်ဃုာ်ဒီးသးတက် တုာ်ဘက်, တက်ဖဲလိမါဒီး မုတမုာ် နီခိအတက်လါတုာ်လါကက်တဖန်န့လီ. ကါစါဖျိပ်သဲစးလိပ်ဘက်ဝဲလါ ကွိမိကိးဂါဒဲးလါအိပ်ဒီး သးနီခိတက်လါတုာ်လါကက်တဖန် ကဘက်ဒီးန့ကလီ တက်ကွန်ဘက်ကွန်သုလါအကြါးဝဲဘက်ဝဲဒီးအနီတဂါစုာ်စုာ်ကွန်သုတက်ရဲ တက်ကျဲ (Individualized Education Program (IEP))တခါ စးထိပ်လါ ဖဲသုဆဲးအကတီ တုာ် ညနိပ်န့လီ.

Step Increase (တက်မါဘူးလဲပတီအါထိပ်)

တက်မါအါထိပ်ပုာ်မါတက်ဖဲတဂါအဘူးအလဲအမျူးကယါလါကိးနိပ်ဒဲးအတက်ဖဲတက်မါအဂါန့လီ. ဖဲ စုာ်ဖီလဲပဒိပ်ကွိအပူ, တက်အဝဲအါမုာ် တက်မါအါထိပ်ပုာ်မါတက်ဖဲဘူးလဲ ၃-၄ မျူးကယါလါညီန့တက်မါအါကိးနိပ်ဒဲးန့လီ.

Supplies (တက်ပီးတက်လီတဖန်)

တီဒီးတက်ပီးတက်လီတဖန်, လံာ်ရဲဒါးလံာ်ဖးတဖန်, မံာ်ဒိပ်ယာ်ပီးလီတဖန်, လံာ်လံာ်ပီးလီလါတက်စဲကျိးထူးထိပ်ဝဲ တဖန်ဒီး ခိပ်ဖျါထုာ်စိပ်ဝဲရဲန့လီ. တက်ပီးတက်လီကလုာ်ကလုာ်လါဘက်တစူးကါအီလါကကွါကီရဲဝဲဒါးတက်ဖဲတက်မါလါတရဲသးအဂါ.

Trust and Agency Fund (စုာ်ကီဒီးကရါခါစးစုမိပုာ်)

စရိတဖန်လါအဘက်ဃးဒီး တက်တံစါမါစါတဖန်လါ ဘက်တက်ပုာ်ဆုအီလါ ကွိကီရဲဒဲး ခါစးအသိး လါပုဂါဂါအဂါ န့လီ. စုာ်ကီ(trust funds)လါတက်စူးကါလက်အါသ့တဖန်ပုာ်ဃုာ် တက်သ့နီအပနီဒီး ကွန်သုစုဆိပ်ထွဲတက်တက်ကျဲ တခါဒီး တက်ရဲတက်ကျဲအဂါအဂါန့လီ.

Utilities and Custodial Services (တက်သ့နီထိပ်တဖန်ဒီးတက်ကွါထွဲမါကဆီတက်သ့နီထိပ်အတက်မါတဖန်)

ကျိပ်စုာ်လက်လါဘက်တက်သ့အီလါ တက်ဖဲတက်မါအလီ ပုာ်ဃုာ် တက်သ့နီထိပ်တဖန် ဒီး တက်ကွါထွဲမါကဆီတက်သ့နီထိပ် အတက်မါတဖန်န့လီ.

လံာ်ဖျါန့ဖုာ်တဖန်

ABE - Adult Basic Education

ပုာ်နီဒိပ်တုာ်တက်ကွန်ဘက်ကွန်သု

ADA - Americans with Disabilities Act

ပုာ်အမဲရဲကါဖိတဖန်လါအိပ်ဒီးသးခိပ်န့ဆုာ်ချ့တက်လီတုာ်လါကက်သဲစး

AFSCME - American Federation of State, County and Municipal Employees

ပုာ်အမဲရဲကါဖိကရါစိလါအဘက်ထွဲဘက်ဃးဒီး ကီစဲာ်, ခိပ်ထိပ်, ဝုာ်ပုာ်မါတက်ဖိတဖန်

ALC -Area Learning Center

တက်ဖဲလိမါဒီးအုရဲယာ်ဝဲလီ

AOF- Academy of Finance

ကျိပ်စုတက်ဖဲလိမါဒီးကွိ

AP - Advanced Placement
ပတီထီကူညီသ့တံးဖဲးလီမဒီး

ARP - American Rescue Plan
ကီၢ်စၢ်ဖိၣ်ပဒိၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲဲ ခိဘူးတၢ်ဆါလီၤအကတီၢ်

ASAP- Association of Supervisory and Administrative Personnel
တၢ်ကရၢကရိလၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူညီဟ့ၣ်ဖးတၢ် ဒီး ဝဲၤကျိၤခိၣ်န့ၢ်ပုၤပၤဆုၤတၢ်

ASCD - Association for Supervision and Curriculum Development
တၢ်ကရၢကရိလၢဟ့ၣ်ကူညီဟ့ၣ်ဖးတၢ်အဂီၢ် ဒီး တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်

ASL - American Sign Language
အမဲရံကၢကျိၣ်ပနီၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်စုပူးခိၣ်

AYP - Adequate Yearly Progress
တၢ်လၢဝဲပုၤဝဲလၢကိးန့ၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီ

BOE - Board of Education
ပုၤပၤဆုၤကိၣ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျိၣ်

CE - Community Education
ပုၤတၢ်တၢ်ကူညီဘၣ်ကူညီသ့

CET - Center for Employment and Training
ဝဲၤလီၤလၢ တၢ်န့ၣ်ဖဲးန့ၣ်မၤ ဒီး တၢ်မၤလိအဂီၢ်

CGCS - Council of Great City Schools
ဝ့ၢ်ဒိၣ်ဝ့ၢ်ထီၣ်တဖၣ်ကိၣ်ကး

CIF -Census Information Form
တၢ်ထၢထံဖိကီၢ်ဖိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်တက့ၢ်ဒိ

CKC - Core Knowledge Curriculum
တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်

COB - Committee of the Board
ပၤဆုၤကိၣ်ကမံးတံာ်ခိၣ်ကျိၣ်ကမံးတံာ်

COBRA - Consolidated Omnibus Budget Reconciliation Act
တၢ်ဟံးဖိၣ်မၤဘၣ်လီၢ်ဖိးမံကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ဝီလၢအိၣ်ဒီးတၢ်အါမၤအါကလုာ် တၢ်ဘျုးသဲး

DOE - Department of Education
တၢ်ကူညီဘၣ်ကူညီသ့ဝဲၤကျိၤ

EA - Educational Assistant
ကူညီသ့ပုၤဆိၣ်ထွဲဲမၤစၢၤတၢ်

ECFE - Early Childhood Family Education
ဖိသ့ၣ်ဆဲးဖိဒီးဟံးဖိဖိတၢ်ကူညီဘၣ်ကူညီသ့

ECS - Education Commission of the States
ကီၢ်စဲၣ်တဖၣ် တၢ်ကူညီဘၣ်ကူညီသ့ ခိၣ်မံးရှၢၣ်

ECSE - Early Childhood Special Education
ဖိသ့ၣ်ဆဲးဖိတၢ်ကူညီဘၣ်ကူညီသ့လီၤဆီ

ELL - English Language Learner
ကိုဖိုပုမလိအဲကလံးကျိ

EPA - Environmental Protection Agency
တၢ်ဒီသဒါန့ဆၢနိၣ်ဃၢၤတၢ်ကရၢကရိ

ESEA - Elementary and Secondary Education Act
တီၤဖျၢၣ်ကို ဒီး တီၤခၢၣ်သးတီၤထီကို တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ သဲစး

FAC - Finance Advisory Committee
ကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ဝီ ပုၤကူၣ်လိာ်တၢ်ကမံးတံၢ်

FAPE - Free Appropriate Public Education
ကမုၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီၤလၢကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲ

FAQ - Frequently Asked Questions
တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢပုၤညီၣ်န့ၢ်သံကွၢ်ဝဲတဖၣ်

FERPA - Family Educational Rights and Privacy Act
ဟံၣ်ဖိဖိတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ခွဲးယၢ်တဖၣ် ဒီး တၢ်ဟံၣ်ခူသ့ၣ်နီၢ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသဲစး

FICA - Federal Insurance Contributions Act
ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤအံၣ်ရၢၣ်ရဲၣ်အဂီၢ်သဲစး

FTE - Full Time Equivalent
ပုၤမၤတၢ်ဆၢတီၢ်ပုၤပုၤအတၢ်တုၤသးထဲသးလိာ်သး

FY - Fiscal Year
စ့တီၢ်ဟံၣ်လၢကိုနီၣ်တီၢ်ပုၤ

GAAP - Generally Accepted Accounting Principles
စ့စရိလၢဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်ညီၣ်န့ၢ်အီၤ သဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်

GED - General Educational Development
ကူၣ်သ့အကလုာ်ကလုာ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်

HIPPA - Health Insurance Portability and Accountability Act
တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အံၣ်ရၢၣ်ရဲၣ်လၢတၢ်ပၤဆၢအီၤသ့ညီၣ်ညီ ဒီး တၢ်သ့ဟံးမူဒါတၢ်ဘျၢသဲစး

HR - Human Resources
ဝဲကျိၤလၢဟ့ၣ်တၢ်မၤဆူပုၤမၤတၢ်ဖိ

IB - International Baccalaureate
ကူၣ်သ့ပီညါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိုဖိကသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်အိၣ်သးလၢအိၣ်ဝးတရံးအီၤ.

IDEA - Individuals with Disabilities Education Act
ပုၤနီၢ်တဂၤစုာ်စုာ်လၢအိၣ်ဒီးသးနီၢ်ခိၣ်ကီၢ်တၢ်လီၤတူၢ်လီၤကံာ်ကူၣ်သ့သဲစး

LEP - Limited English Proficiency
တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်အဲကလံးကျိၣ်အတီၤပတီၢ်

MAP - Measures of Academic Progress
တၢ်ထီၣ်ဒွဲးကူၣ်သ့တၢ်ဖိးလိမၤဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီတဖၣ်

MCA - Minnesota Comprehensive Assessment
မံၣ်နီၣ်စိထၣ် တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တီၤပတီၢ် အတၢ်ဒီးစဲး

MDE - Minnesota Department of Education

မံာ်နံာ်စီထံာ်တံာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့ဝဲကျိာ်

MFT - Minnesota Federation of Teachers (now known as Education Minnesota)

မံာ်နံာ်စီထံာ်ကူာ်သ့ရံာ်သ့ရံာ်မုာ်ကရ၊ (အဲအဲဘဲာ်တံာ်သ့ာ်ညါအီဒါအမ့ာ် တံာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့ မံာ်နံာ်စီထံာ်)

NCLB - No Child Left Behind

ပုာ်ထံာ်တဘာ်အိာ်တ့ာ်စဲါခဲာ်တဂါ

NAESP - National Association of Elementary School Principals

ထံာ်ကီဒါဘာ်တံာ်ကရ၊ကရီလါဘာ်ဘးဒီး တီဖုာ်ကူာ် ကူာ်ခိာ်တဖာ်

NASSP- National Association of Secondary School Principals

ထံာ်ကီဒါဘာ် တံာ်ကရ၊ကရီလါအဘာ်ဘးဒီး တီခါာ်သးတီထီကူာ် ကူာ်ခိာ်တဖာ်

NCES- National Center for Education Statistics

ထံာ်ကီဒါဘာ်တံာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့တံာ်ကွဲးနီာ်ကွဲးပါဝဲါလီာ်

NEA- National Education Association

ထံာ်ကီဒါဘာ် တံာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်တံာ်ကရ၊ကရီ

OCR - Office for Civil Rights

ဝဲါဒါးလါ ထံာ်ကီဒါဘာ်ခဲးတံာ်ယာ်တဖာ်အဂီာ်

OSHA - Occupational Safety and Health Administration

တံာ်ပုာ်ဖျဲးလါတံာ်ဘာ်ယိာ်လါတံာ်မပုာ် ဒီး တံာ်အိာ်ဆူာ်အိာ်ချ့တံာ်ပါတံာ်ြဲး

PEA - Professional Employees Association

ပုာ်မါတံာ်ဖိကံာ်စီပတီာ်ထီအတံာ်ကရ၊ကရီ

PELRA - Public Employment Labor Relations Act

ပဒိာ်တံာ်ဖဲးတံာ်မါ ပုာ်မါတံာ်ဖိ တံာ်ရ့လီာ်သး သဲးစး

PELSB - Professional Educator Licensing and Standards Board

ကူာ်သ့ပုာ်မါတံာ်ဖိလဲးစ့ာ် ကံာ်စီပတီာ်ထီ ဒီး တီပတီာ် ပုာ်ပါဆုာ်တံာ်ကမဲးတံာ်ခိာ်ကျါာ်

REA - Research, Evaluation and Assessment

တံာ်ဃုာ်သ့ာ်ညါတံာ်, တံာ်သမံသမိးတံာ် ဒီး တံာ်ဒီးစဲးသမံသမိးတံာ်

RFP - Requisition For Payment

တံာ်ဃုာ်ထီာ်တံာ်ဟ့ာ်က့ါတံာ်အပုာ်လါဖဲးသဲးစး

PSEO - Post Secondary Enrollment Options

တီထီကူာ်လီာ်ခဲ တံာ်ဃုာ်ထီာ်မါလီတံာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့ခဲးယာ်တဖာ်

SPFE - Saint Paul Federation of Educators

စ့ာ်ဖီလ် ကူာ်သ့ရံာ်သ့ရံာ်မုာ်ကူာ်သ့ပုာ်မါတံာ်ဖိကရ၊

SPPA - Saint Paul Principals Association

စ့ာ်ဖီလ် ကူာ်ခိာ်တံာ်ကရ၊ကရီ

SPPS - Saint Paul Public Schools

စ့ာ်ဖီလ်ပဒိာ်ကူာ်

SPSO - Saint Paul Supervisors Organization

စ့ာ်ဖီလ်ပုာ်ဟ့ာ်ကူာ်ဟ့ာ်ဖးတံာ်အတံာ်ကရ၊ကရီ

TA - Teaching Assistant

ကိုသရုပ်သရုပ်မုန်အစာ

UFARS - Uniform Financial Accounting and Reporting System

ကျပ်စုဂ်ဝီစရိဒီး တပ်ဟ်ဖျါထီဉ်တပ်ကျိကျဲလၢဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီ

WINN - What I Need Now

အခဲအံၤယလိဉ်ဘၣ်တပ်မနုၤလဲဉ်